

Borůvka, Otakar: Other works

Otakar Borůvka

Vzpomínky na Jura Hronca

Ve sborníku: Jur Hronec. Jednota československých matematiků a fyziků, Praha, 1981, 24-25

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/500277>

Terms of use:

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

VZPOMÍNKA NA JURA HRONCA

Otakar Borůvka

Velmi jsem si vážil svého přátelství s profesorem Jurem Hroncem. Jur Hronec, rodák od slovenské Rožňavy, byl ušlechtilý a moudrý člověk, vynikající vědecký pracovník v matematice, výborný pedagog a organizátor. Poznal jsem jej v polovině 20-tých let, když byl povolán na Českou vysokou školu technickou v Brně za nástupce profesora Jana Vojtěcha, který přešel na pražskou techniku. Z původně náhodných setkání, převážně na půdě JČMF, vyvinulo se naše přátelství.

Jur Hronec byl na brněnské technice oblíbeným učitelem a v profesorském sboru se těšil velké vážnosti. Byl považován za znalce věcí slovenských, které spadaly do okruhu zájmu a působnosti brněnské techniky. Mimo své pedagogické povinnosti a pilnou vědeckou práci věnoval Jur Hronec své síly plnění širších úkolů školy. V souvislosti s tehdejší potřebou kvalifikovaných zeměměřičů na Slovensku, usiloval o zřízení samostatného odboru zeměměřičského inženýrství na brněnské technice. V letech 1933-34, v období hluboké hospodářské krize, měla být řada zkvétajících českých vysokých škol z úsporných důvodů zrušena nebo okleštěna, a rovněž oddělení zeměměřičského inženýrství na brněnské technice mělo být zrušeno. Tehdy Jur Hronec vedl ve slovenském tisku kampaň za zachování celistvosti českých vysokých škol, a jeho argument, že brněnská technika slouží potřebám i slovenských studentů, přispěl svou vahou k šťastnému výsledku úporného zápasu.

V r. 1938 byla po dlouhém úsilí zřízena Slovenská vysoká škola technická v Košicích a Jur Hronec se stal bezplatným řádným profesorem a prvním rektorem. S těmito funkcemi vzal na sebe tíhu velkých starostí a odpovědnosti. V dramatické předválečné době musela

nová technika v několika málo měsících třikrát změnit své sídlo /Košice, Prešov, Martin/, až v září 1939 zakotvila v Bratislavě. Mezitím vypukla světová válka, české vysoké školy byly uzavřeny a vydatnější pomoc z českých zemí nebyla možná. Slovenská technika, doslova ve stavu zrodu, zůstala až do skončení války odkázána na vlastní síly.

V letech 1947-58 jsem suploval na přírodovědecké fakultě UK v Bratislavě matematiku. V té době přešel Jur Hronec ze Slovenské vysoké školy technické na zmíněnou fakultu, aby se ujal vedení a organizace katedry matematiky. Tato katedra vznikla z matematického ústavu přírodovědecké fakulty, který ještě v roce 1946 měl jenom 13 inventárních čísel a 58 odborných knih. V době mého působení v Bratislavě se naše přátelství s Jurem Hroncem, podložené společnou pedagogickou prací, prohloubilo a bohatě rozvinulo. Poznal jsem laskavý ale i náročný vztah Jura Hronce k jeho nejbližším spolupracovníkům a studentům, od nichž vyžadoval svědomité plnění povinností, a jeho velkou píli a houževnatost.

Společenské změny v našem státě po roce 1948 velmi příznivě ovlivnili vědecké bádání, a vytvořili podmínky pro vznik a rychlý rozvoj vědeckých institucí a vysokých škol. Na Slovensku byla zřízena zejména Slovenská akademie věd a řada nových vysokých škol různého zaměření /Bratislava, Košice, Žilina, Zvolen, atd./. Jur Hronec se stal akademikem Slovenské akademie věd a vysoké školy ho poctili vysokými akademickými funkcemi: Byl třikrát rektorem Slovenské vysoké školy technické, prvním rektorem Vysoké školy ekonomické a prvním děkanem Pedagogické fakulty.

Jur Hronec zemřel v roce 1959. Život ovšem pokračoval a dílo a doba Jura Hronce jsou dnes v mnohých směrech překonány. Stačí pohled na rozsah a vysokou úroveň současné vědecké práce slovenských matematiků, a na velkolepý Pavilón matematiky v bratislavské Mlynské dolině. Dílo Jura Hronce nelze od dnešního rozvoje slovenského kulturního života oddělit jako nelze oddělit základy od budovy, která na nich stojí. Jur Hronec má trvalé místo v kulturních dějinách slovenského národa.